

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ  
КОЛЕДЖ

**ОСНОВИ КЕРУВАННЯ АВТОМОБІЛЕМ ТА БЕЗПЕКА  
ДОРОЖНЬОГО РУХУ**

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА  
нормативної навчальної дисципліни

підготовки молодшого спеціаліста  
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму 6.050702 "Електромеханіка"  
(шифр і назва напрямку)

спеціальності 5.05070205 "Обслуговування та ремонт електроустаткування  
автомобілів і тракторів"  
(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПП \_\_\_\_\_)

Харків  
2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківський державний політехнічний коледж  
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Обговорено та рекомендовано методичною радою Харківського державного  
політехнічного коледжу

Протокол № \_\_\_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ року

Голова методичної ради коледжу

\_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_)   
(підпис)

## ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Основи керування автомобілем та безпека дорожнього руху» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста напряму 6.050702 «Електромеханіка», спеціальності 5.05070205 “Обслуговування та ремонт електроустаткування автомобілів і тракторів”

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є користування органами керування і удосконаленості майстерності водіння автомобіля в різноманітних дорожніх умовах при забезпеченні безпеки дорожнього руху, медичному забезпеченні під час дорожньо-транспортної пригоди і першої допомоги потерпілим, знайомство з основами автотранспортного права.

### **Міждисциплінарні зв'язки:**

Дисципліна «Основи керування автомобілем та безпека дорожнього руху» спирається на такі вивчені дисципліни як: Безпека життєдіяльності, Основи правознавства, Культурологія.

Знання з курсу доповнюють та поглиблюють знання які студенти отримують з таких дисциплін як: Правила дорожнього руху.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Основи керування автомобілем
2. Безпека дорожнього руху
3. Медичне забезпечення безпеки дорожнього руху
4. Основи автотранспортного права

## **1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Основи керування автомобілем та безпека дорожнього руху» полягає в формуванні знань, вміння діяти та формування творчих здібностей, пов'язаних, із забезпеченням засвоєння студентами циклу дисциплін практичної та професійної підготовки, та із загальною необхідністю й потребою спеціалістів у знанні о керуванні автомобілем, умов психофізичної праці водія, типових операціях при експлуатації автомобіля в галузях народного господарства, вирішення інженерних задач в майбутній професійній діяльності.

1.2. **Основними завданнями** є формування знань молодшого спеціаліста відповідно до вимог освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики та вимог сучасного виробництва до його професійних умінь та здатностей з технічних дисциплін.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

**знати :**

- основні відомості про органи керування автомобіля, їх розміщення та застосування;
- прийоми керування автомобілем;
- загальні відомості про рух автомобілів та керування автомобілем у транспортному потоці;
- загальні відомості про керування автомобіля з іншими учасниками дорожнього руху;
- вплив дорожніх умов на безпеку дорожнього руху;
- загальні відомості про психіку та фізіологію діяльності водія;
- принципи організації медичної допомоги потерпілим;
- загальні поняття про перше долікарську допомогу особам, які потерпіли при нещасних випадках
- послідовність дій при наданні допомоги потерпілим: визначення і термінове припинення дії травмуючого фактора;
- загальні відомості про основні нормативні акти, що діють на автомобільному транспорті, кодекс законів про працю.

**вміти:**

- визначити оцінку дорожніх обставин перед початком руху;
- визначити готовність органів керування автомобіля к пуску двигуна;
- виконувати прийоми керування автомобілем: рух з місця, рух на різних передачах, перемикання передач;
- вибирати вірний інтервал та дистанцію;
- оцінити і спрогнозувати фактори дорожніх умов на безпеку дорожнього руху;
- вірно орієнтуватися у складній дорожньо-транспортній ситуації;
- надати першу допомогу потерпілим які постраждали при нещасних випадках або при дорожньо-транспортних пригодах.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 162 годин/4,5 кредиту ECTS.

## **2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Модуль 1. Основи керування автомобілем**

Змістовний модуль 1. Техніка користування органами керування автомобілем.

Вступ до дисципліни. Загальні питання організації труда і підготовки водіїв автомобілів. Підготовка робочого місця водія перед їздою. Початок руху. Техніка користування органами керування автомобілем.

## **Змістовний модуль 2. Керування автомобілем**

Керування автомобілем в обмеженому просторі. Рух заднім ходом. Керування автомобілем на перехрестях. Рух на перехрестях доріг. Проїзд пішохідних переходів і зупинок маршрутних транспортних засобів. Керування автомобілем у транспортному потоці. Керування автомобілем у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості. Керування автомобілем за складних дорожніх умов. Керування автомобілем за особливих умов. Удосконалення майстерності водіння автомобіля.

## **Модуль 2. Безпека дорожнього руху**

Змістовний модуль 3. Основи психологічної характеристика діяльності водія.

Основи психологічної характеристика діяльності водія. Професійна надійність і етика поведінки водія.

Змістовний модуль 4. Експлуатаційні властивості автомобіля

Основні експлуатаційні властивості автомобіля. Гальмівні властивості автомобіля. Дорожні умови та їх вплив на керування автомобілем. Дорожньо-транспортні пригоди. Заходи, що запобігають ДТП.

## **Модуль 3. Медичне забезпечення безпеки дорожнього руху**

Змістовний модуль 5. Основи анатомії та фізіології людини

Анатомія та фізіологія людини. Дорожньо-транспортний травматизм. Стан небезпечний для життя.

Змістовний модуль 6. Перша допомога потерпілим.

Перша долікарська допомога потерпілим. Послідовність дій у наданні допомоги потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод. Алкоголь, наркотики та їх дія на працездатність водія

## **Модуль 4. Основи автотransпортного права**

Змістовний модуль 7. Основи автотransпортного права.

Основні нормативні акти про працю. Право власності на транспортні засоби. Адміністративна і дисциплінарна відповідальність за порушення Правил дорожнього руху. Кримінальна відповідальність за транспортні злочини.

### 3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

#### Базова

1. Дыменский В.Я., Костин А.А. Технические средства обучения водителей автомобилей. М.: В.Ш., 1982. – 279с.
2. Клейтман С.Л. Безопасность вождения автомобиля и правила дорожного движения. К.: В.Ш., 1975. – 144с
3. Иванов В.Н. Наука управления автомобилем. М.: Транспорт., 1975. – 256с.
4. Тимовский А.А., Несторенко В.Б. Основы управления автомобилем и безопасность дорожного движения. Уч. Пособие.К. Основа, 2007.- 176с.
5. Маленин А.Л., Гусаров С.Н., Сергеев А.В., Градусов В.А. Вождение в экстремальных условиях. Х.: НПП «Светофор»., 2001. – 54с.

#### Допоміжна

1. Філіпов А.З. Промислова екологія (транспорт). К.: В.Ш., 1995. – 82с.
2. Дзюба П.Я. Програмований посібник з правил дорожнього руху. К.: В.Ш., 1974. – 304с
3. Правила дорожнього руху. К.: Друк, 2000. – 80с.

#### Інформаційні ресурси

1. [http://mnvk-rizhavka.at.ua/index/osnovi\\_keruvannja\\_avtomobilem\\_i\\_bezpeka\\_rukhu/0-14](http://mnvk-rizhavka.at.ua/index/osnovi_keruvannja_avtomobilem_i_bezpeka_rukhu/0-14)
2. <http://www.avtotut.ru/driving/>

### 4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Диференційований залік в VII семестрі.

#### **Критерії оцінювання знань студентів.\***

- А – оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач по архітектурі комп'ютерів;
- В – оцінка «добре» (82-89 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач по архітектурі комп'ютерів;
- С – оцінка «добре» (74-81 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на

поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності, за вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач по архітектурі комп'ютерів;

- D – оцінка «задовільно» (64-73 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач по архітектурі комп'ютерів;

- E – оцінка «задовільно» (50-63 балів) виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач по архітектурі комп'ютерів;

- FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (35-49 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач по архітектурі комп'ютерів;

- F – оцінка «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-34 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень по архітектурі комп'ютерів.

Сумарна підсумкова оцінка, яку студент може отримати за результатами семестрового контролю, складається з кількості балів отриманих за результатами поточного контролю знань під час семестру.

Результати підсумкових заходів (поточного контролю) оцінюються за 100 – бальною шкалою з подальшою трансформацією у державну оцінку відповідно до нижче наведеної табл.1.

Таблиця 1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                             |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                  |
| 90 - 100                                     | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                  |
| 82 - 89                                      | B           | добре                                                      |                                                             |
| 74 - 81                                      | C           |                                                            |                                                             |
| 64 - 73                                      | D           | задовільно                                                 |                                                             |
| 60 - 63                                      | E           |                                                            |                                                             |
| 35 - 59                                      | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з можливістю повторного складання             |
| 0 - 34                                       | F           | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

## 5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

1. Практичні роботи згідно робочої навчальної програми;
2. Поточний контроль на аудиторних заняттях, у формі опитування;

\*- До завершення повного переходу на систему ECTS, використовувати національну шкалу оцінювання знань студентів. Враховуючи план розвитку спеціальності в навчальній програмі наведено критерії оцінки та шкала оцінювання згідно ECTS.